

Prešernove besede

Žive naj vsi narodi

Geslo XXXIII. kongresa P. E. N. kluba na Bledu

V teh dneh imamo na Gorenjskem v gosteh najvidnejše predstavnike kar sedeminpetdesetih nacionalnih kultur iz štiridesetih držav. Prav toliko zastav tudi vihra pred blejsko festivalno dvorano, kjer se odvija kongresno delo na temo »Pisatelj in današnji svet«. Pokrovitelj XXXIII. mednarodnega kongresa P. E. N. kluba je predsednik Tito.

Doslej so bili kongresi te pacifistično usmerjene mednarodne organizacije »poetov, esejistov in novelistov« (= P. E. N.) pretežno v velikih svetovnih mestih: prvi leta 1923 je bil v Londonu, naslednji pa v New Yorku, Parizu, Tokiu, Rio de Janeiru, Oslu in drugod. Enajsti mednarodni kongres P. E. N. kluba je bil malo pred izbruhom druge svetovne vojne v Dubrovniku. Bil je to pomemben kongres, saj je v imenu kulturnih ljudi vseh narodov ostro obsodil nemški fašizem ter rasno preganjanje. Odločno se je zavzel za izgnane nemške pisatelje. Tem velikim centrom se je pridružil sedaj za Dubrovnikom še slovenski Bled!

Kakor vse resnične kulturne manifestacije, tudi blejski kongres bržčas ne bo tako zunanje bučen, da bi nanj postala pozorna širša javnost. Umetniki se pač le tiho in prizadeto pogovarjajo... Toda P. E. N. kongres je dobil prav z besedami našega Prešerna že vnaprej izrazit pečat bratstva med kulturami, jeziki, narodi in rasami. Poleg pesnikovih besed »Žive naj vsi narodi!« v slovenščini, blesti to plemenito geslo na stenah kongresne dvorane

tudi v angleščini in francoščini.

Kak ponos čutimo, ko zve-
mo, da bo ta svetovni zbor
književnikov začel slovenski
pesnik Matej Bor, kot pred-
sednik kongresa, v slovenšči-

ni! In da bo vrsto razprav o
pomenu pisateljevega dela za
družbo, začel tudi Slovenec,

prvi referent na kongresu, Josip
Vidmar.

nadaljevanje na 4. strani

Slika prikazuje udeležence P. E. N. kluba

ZBOR PREKOMORCEV

Jutri bo v Ilirski Bistrici velika proslava prekomorskih brigad in drugih prekomorskih enot. Nad šest tisoč nekdanjih borcev danes še živi v raznih krajih Slovenije, Hrvaške, na Tržaškem ter v Benečiji in bodo jutri prišli na to veliko zborovanje v Ilirsko Bistrico. Predvidevajo, da bo na njem govoril tudi politični sekretar CK ZKS Miha Marinko.

Kot so nam sporočili iz osrednjega odbora so za jutri železnice odobrile 50% popust, s čimer bo mnogim olajšan obisk tega velikega zborovanja petih prekomorskih brigad.

J. J.

Pred snidenjem na Žirovskem vrhu LJUDJE NA MEJI

Po Gorenjskem, v Ljubljani in drugod te dni govorijo o Žirovskem vrhu. Tam se bodo v soboto oziroma v nedeljo, 4. julija srečali borci, aktivisti, intendanti — vsi, ki so v času vojne hodili tam preko. Prišli bodo iz Idrijskega, Cerkljanskega, Gorenjskega, iz Logateca, a največ jih pričakujejo iz Poljanske doline in škofjeloške občine. Tam bodo za dan borca obujali spomine na nekdanje dni. Seveda ob zvokih godbe in pesmi, ob harmoniki in pristni kapljici.

Žirovski vrh je značilen kraj. Več kot 100 domačij je skritih po dolinah. Niti dve hiši nista skupaj. In kar je še važnejše — vzdolž teh kme-

tij se vije greben, ki loči ljudi na dva kraja, a tam znova grebeni in doline. Zato ves ta kraj nima središča. Nima trgovine, šole niti cerkve. Niti ni zato pogojev. Iz vsake domačije, ki so med seboj ločene navadno po 4 ure hoda, se ljudje spuščajo v dolino po svojih dolinah. Tako hodijo v Žiri, Logatec, Lučine, Gorenjo vas, v Trebijo in v druge kraje. Skratka ljudje na meji. Ta nadimek so jim dali ob gradnji znane Rupnikove obrambne linije tam skozi tik pred zadnjo vojno.

V času vojne pa so prav stotere doline s potoki in domačijami po Žirovskem vrhu nudile udobno zatočišče mnogim enotam, štabom in organizacijam. Zlasti do kapitulacije Italije. Potem se je del teh prednostj prenesel na Cerklje. Žirovski vrh pa se je spremenil v nevtralnno obmejno področje. Enote se niso več tam zadrževale. Le včasih so se tam srečale partizanske in sovražne enote in boji so bili hudi.

Včeraj popoldne se je v športnem parku v Kranju začelo letošnje državno mladinsko prvenstvo v nogometu, na katerem nastopa 8 republiških reprezentanc. Slavnostni otvoritvi na stadionu so prisostvovali predsednik občinske skupščine Kranj, Martin Košir, predsednik NZS tov. Vrhovnik. Vse udeležence letošnjega prvenstva je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora Slavko Beznik, prvenstvo pa je otvoril pokrovitelj tekmovanja Martin Košir. Pionirji kranjskega Triglava pa so nato izročili kapetanom vseh reprezentanc šopke gorenjskih nageljnov.

4. JULIJ

Po tovarnah in uradih je utihnilo. Življenje se je preselilo na obale Save, k morju, v gostišča in domove na podnožju Julijcev in Kamniških planin. Ob duhu po čevapčičih in zvokih harmonike se razlega pesem.

Tako praznujemo Dan borca. Vendar to ni le dan tistih, ki so takrat jurišali na sovražne bunkerje, organizirali čete in ustanavljali odbore OF. Ob teh borcih se je že takrat dvignilo vse, od Gorjuš do Poljan, od Storžiča do Šarplanine. In vsi so trpeli, se bojevali, padali, toda — zmagali.

Tak narod — borec že polnih 20 let obnavlja, gradi, dela in ustvarja. Dorastel je že nov rod. Življenje teče. Toda vse lepše. Mladi ne poznajo razlike. Zato so še nestrpnnejši. Hočejo še hitreje naprej. Toda povsod in vedno se ne da. Tudi mimo današnjih »zased« in »bunkerjev« v obliki ekonomskih zakonitosti je treba načrtno, da ne bo žrtev.

Ob starih prekaljenih borcih z orožjem se danes zbira vse več mladih borcev dela, znanja in zanosa. Narod — borec nadaljuje boj ob stružnicah kosilnicah in plavžih. Hud in oster je boj

In sredi takega boja naj trenutno utihnejo buldožerji in kladi. Praznujmo! Naj tokrat počí buteljka v znak naših dosedanjih bojev z zaostalostjo, v počastitev naših skupnih zmag, ki so vse namenjene borcu novih, srečnejših časov — človeku.

Gospodarske novice

Na letošnjem 11. mednarodnem sejmu vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme, bodo zastopane pri ocenjevanju vzorcev vse vinogradniške dežele. Do konca junija je bilo prijavljenih že preko 1000 vzorcev. Po dosedanjih prijavah bo sodelovalo na sejmu skupno 25 držav.

JUBILEJNI SEJEM

Letošnja tradicionalna gospodarska in družabna prireditelja — Gorenjski sejem — se 15. po vrsti — bo od 30. julija do 10. avgusta. Sejem bo v približno enakem obsegu in v istih prostorih kot lani.

Po lanskim črnogledih napovedih o nadaljnji usodi sejma, so se letos — kot pravijo v upravi sejma — stvari bistveno izboljšale. Zanimanje

Žičnica

V zadnjem času je veliko govorjenja o graditvi žičnice Delnice — Stari vrh. Izgleda, da bosta žičnica skupno finansirala Transurist in občinska skupščina iz Skofje Loke. Prebivalci so prepričani, da bi žičnica, če bi res potekala iz poljanske strani, veliko pripomogla k turističnemu pomenu Javorja in Delnic.

Standard izdeluje umetno penjeno usnje

Kranj, 1. julija — Industrija usnja, kemičnih izdelkov in plastičnih mas Standard Kranj je danes začela s poskusno proizvodnjo umetnega penjenega usnja. Uradna otvoritev novega obrata o 31. julija. Tedaj se bo kolektiv spominjal 150-letnice obstaja tovarne, obenem pa bo praznoval tudi dvajsetletnico osvoboditve in občinski praznik.

Umetno penjeno usnje, ki je nujno potrebno sodobni čevljarški, konfekcijski, pohištvni, avtomobilski, grad-

beni in drugi industriji doslej v Jugoslaviji nismo izdelovali. Obenem s Standardom se na to proizvodnjo pripravljata tudi podjetje Jugovinil v Splitu in Kemična industrija OHIS v Skopju.

Standard bo imel poskusno proizvodnjo do konca tega leta. V prihodnjem letu bo po predvidevanjih že lahko izdelal za okoli štiri mili-

jarde dinarjev novih izdelkov kot predvideva investicijski program. Proizvodnja naravnega usnja, ki zaradi uvoženih surovin ni perspektivna, bo tako predstavljala le še dobro tretjino vrednosti celotne proizvodnje.

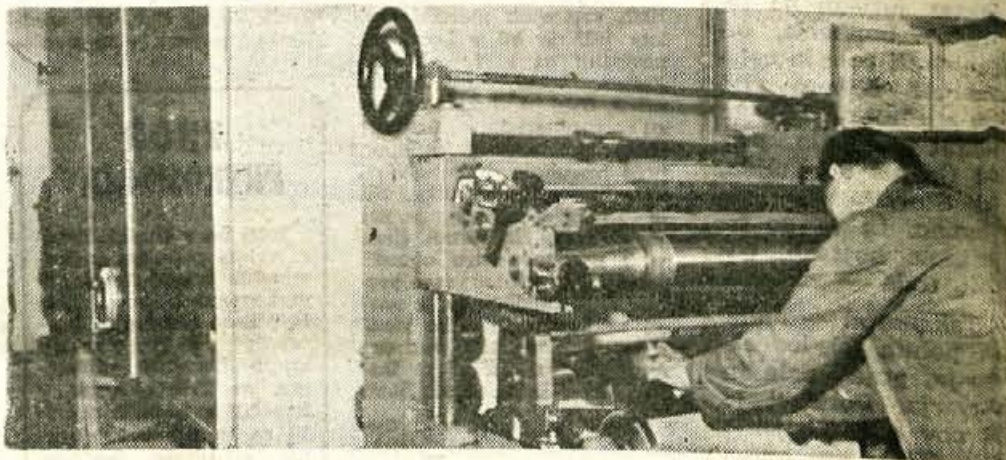
Proizvodnja umetnega penjenega usnja je avtomatizirana, zato Standard pri urvanju tega in podobnih plastičnih izdelkov ne bo bistveno povečeval števila zaposlenih. Kadrovsko vprašanje bo reševal predvsem s prekvalifikacijo delavcev, ki so že doslej delali v podjetju.

M. S.

razstavljalcev in prodajalcev je precejšnje. Kaže, da bo Gorenjski sejem še naprej dajal ton poletnemu življenju v Kranju, kar je tudi prav. Škoda le, da za sedaj ni niti konkretne pobude niti realne možnosti, da bi sejem dobil lastne prostore, ki bi lahko koristno služili tudi za kulturne in športne namene.

zadovoljiv odziv

Domačini v Srednji vasi so dobili za ureditev turističnih sob 8 milijonov posojila. Računajo, da bodo zmogljivost od sedanjih 80 povečali na 150 postelj. Posojilo je bilo nakazano pozno, tako, da v letošnjem letu še ne bodo pripravljena vsa prenočišča. Največ inozemskih gostov je iz Avstrije, Nizozemske in Italije.

Prvi poskus z vistom — penjenim umetnim usnjem, v »Standardu« v Kranju. Letos bodo proizvodnjo v celoti osvojili

Kramljanje o novih ukrepih DINAR V ŽEPU

Ko govorimo v novih gospodarskih ukrepih, največkrat pomislimo, kako se bodo poznali na žepu. Spričo slabih izkušenj ljudje kar radi nasedajo raznim prišepovalcem, ki vedo povedati, da bo vse draže, če se bo sploh še kaj dobilo in podobno.

Prav je torej, da ob koncu našega kramljanja pogledamo, kako bi naj bilo po novem z zadevo, ki ji pravimo osebni dohodki in standard.

Takoj v začetku moramo povedati, da po novem osebnih dohodkov v povprečju noben den ne bo zmanjševal, kvečjemu obratno. Delu je treba dati pošteno ceno, sicer ga nihče ne bo prav cenil. Tako kot svoj čas, ko smo bolj gledali na stroje (ki jih je bilo težko dobiti), manj pa na ljudi.

Doslej je bilo za osebne dohodke vseh zaposlenih v državi porabljen 32% letnega narodnega dohodka. Kar 51% narodnega dohodka pa

so jemale proizvodnji družbene skupnosti za najrazličnejše gospodarske intervencije in negospodarske dejavnosti. Tu že na prvi pogled ni pravega razmerja. V novih pogojih, ko bo odpadala oze se bo bistveno zmanjšala potreba po dodatni gospodarski intervenciji, se bodo tudi potrebe po zajemanju sredstev zmanjšale. Tako bo ostalo več sredstev podjetjem za nadaljnji razvoj in za osebne dohodke. Do tu je torej vse v redu.

Med posameznimi podjetji in znotraj njih pa seveda zna priti z novimi ukrepi do določenih sprememb. Govorili smo že o tem, da so doslej podjetja poslovala različno. Nekatera so laže, druga spet teže pridobivala sredstva. Zato so neke nagrajevali po delu, spet druge pa ne. Tudi znotraj podjetij vsa delovna mesta niso bila enako vrednotena. Nekateri so morali najprej nekaj narediti in so bili šele po tem nagrajeni, drugi

so pa še vedno dobivali »plače«, pač zato, ker hodijo v službo. Primerilo se je, da so tisti, ki so manj delali, a so imeli večje osebne dohodke bili na »svižjih« delovnih mestih. Ali pa: da so imeli najvišje osebne dohodke v nekem kraju uslužbenci tiste delovne organizacije, ki je bila nelikvidna, torej ni imela dovolj lastnih sredstev za poslovanje.

Take nepravilnosti bodo po novem odpadle. Vsaj morale bi. Če bo dinar za vse enako drag, ga bo vsak imel le toliko, kolikor ga bo zaslužil. Praviloma pa ga bo moč zaslužiti le z delom. Ne bo torej več možno da bo dobil več tisti, ki bo manj delal. Prav to pa je doslej razburjalo poštene delovne ljudi. Zato je tudi ta novina očitno v redu. Potruditi se moramo le, da bo res obveljala.

Prav tako bo prišlo do posameznih premikov v cenah. Učeno bi rekli, da se bo menjala struktura potrošnje. Kaj to pomeni? Nič drugega kot tisto, kar smo ugotovili, ko smo govorili o dispariteti cen za posamezne proizvode in usluge. Imamo posamezno blago, ki je v primerjavi s to-

vrstnimi cenami na svetovnem trgu predrago in spet drugo, ki je očitno poceni. Zato nikdar ne moremo realno primerjati zaslužkov ljudi pri nas in drugod po svetu. Velikokrat slišimo, da zunaj zasluži delavec petkrat več kot pri nas. Pri tem pa pozabljamo na več stvari. Najprej na to, da tisti delavec nekajkrat več naredi, nato pozabimo, da plača desetkrat več za stanovanje, toliko in tolikokrat več za elektriko, hrano res — toliko in tolikokrat itd. In seveda — to je tudi res — toliko in tolikokrat manj za industrijsko blago.

Menim, da se bo struktura osebne potrošnje nujno morala prilagajevati povprečni svetovni strukturi, in sicer toliko hitreje, kolikor bolj se bomo vključevali v mednarodni trg in mednarodno delitev dela sploh.

Vemo torej, da bo postopoma nujno moralo priti do spremembe posameznih cen, s tem, da bodo nekatere naraščale, spet druge pa bi morale pač skladno s povečano proizvodnjo in storitnostjo tudi — čeprav se danes to sliši nekoliko čudno — padati. Hkrati bo v enaki meri

Podjetja se odpovedujejo vajencev

V juniju so gospodarske organizacije v kranjski občini odpovedale 62 prijavljenih učnih mest za vajence. Med vzroki za to navajajo trenutno negotovost, v kateri si ne želijo nakopati dodatnih obveznosti. Nove vajenske nagrade se bodo za prvo leto učenja v Kranju gibale celo med 15 in 25 tisoč dinarjev.

Gradbeno podjetje Projekt ne bo sprejelo niti enega vajenca, čeprav je sprva predvidelo 31 učnih mest. Obrtno podjetje Pleskarstvo se je odpovedalo trem predvidenim vajencem. Tudi trgovska podjetja bodo ostala skoraj brez novih učencev. Lani so jih sprejela 115, letos so prijavi- la 44 prostih mest, v zadnjih dneh pa so jih omejila na 16. — M. S.

tudi naraščal osebni dohodek in s tem realni standard zaposlenih.

Seveda do tega ne bo prišlo čez noč. Spremembe bodo postopne, a ne bodo — tudi trenutno ne — vplivale na standard zaposlenih.

Tako. Končali smo s tem obrobim kramljanjem o novostih, ki so pred nami. Vsega nisem mogel povedati. Skušal sem biti kolikor se je pač dalo razumljivo. To seveda ni vedno lahko, včasih pa niti ne dobro, kajti zaradi poenostavljanja poveč lahko vsak le pol resnice. No, kljub vsemu upam, da smo se razumeli, da ni tako kot pravi karikaturnist v »Ekonomski politiki«, ko kaže 80. veka, ki je prišel k vedeževanju, ki in ji dejal: »Prebral sem vse o novih ukrepih, pa sem prišel, da mi poveste za kaj gre!«

Gre za čisto preprosto stvar, nico, ki je zapisana v ustavi, a jo moramo še uresničiti. Delo naj postane merilo vsake vrednosti, ono naj odreja položaj človeka v družbi.

S. Beznik

5 vprašanj - 5 odgovorov

Tokrat je postavil svojih 5 vprašanj **TONE RAZINGER** z Jesenic. Bralci se verjetno še spominjajo nekdanjega večkratnega državnega prvaka v smučarskih tekih. Razinger je še vedno zelo aktiven v športnem življenju, kar mu omogoča tudi njegovo službeno mesto — šef žičnice »Španov vrh« pri podjetju Ljubljana-transport pri poslovnih enotah na Jesenicah.

Vlečnica na Črnem vrhu

VPRAŠANJE — Kakšne namene ima Zavod za vzdrževanje športnih objektov na Jesenicah z vlečnico na Črnem vrhu? Lansko leto je spodnjo postajo uničil požar, ki je nastal zaradi strele. Od novembra je že pripravljen material za gradnjo postaje. Ali samo zaradi gradnje postaje tudi v naslednjem letu tu žičnica ne bo obratovala?

ODGOVOR — Na vprašanje je odgovoril direktor Zavoda za vzdrževanje športnih objektov Franc Božič: »Zavod je imel namen vlečnico pri Črnem vrhu usposobiti že v mesecu decembru preteklega leta. Ker na našem trgu v tako kratkem času ni bilo mogoče dobiti potrebnih vzmeti, jo nismo mogli že lani usposobiti.

V juliju bomo pričeli z gradnjo vlečnice, ki bo imela nekaj večjo kapaciteto od prejšnje. Računamo, da bo za obratovanje usposobljena v novembru in bo tako pripravljena pričakala zimsko sezono.

Bilo je govora, da bi žičnico odstopili podjetju Ljubljana-transport, vendar smo morali od tega odstopiti. Še naprej imamo namen vzdrževati vlečnico, ker je namenjena predvsem športnikom in delovnim ljudem Jesenic, ki z našim vzdrževanjem pri-

dejo do precej nižjih cen pri prevozu. Cena vožnje pri nas namreč ni postavljena na ekonomsko osnovo, ampak je pred nami cilj, da bi jo lahko koristili športniki in delovni ljudje pod cenejšimi pogoji.

Prešernova cesta

VPRAŠANJE — Z dograditvijo podvoza na Jesenicah ne bo več Prešernove ceste. Kaže, da je že sedaj ta cesta črtana iz seznama cest, ki jih vzdržujejo. Prebivalci tega območja so s tem zelo prizadeti. Prosim za pojasnilo, kako je in kaj bo s to cesto.

ODGOVOR — Na vprašanje je odgovoril ing. Žiga Drinovec, načelnik oddelka za gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Jesenice: »Z dograditvijo podvoza na Jesenicah bo cesta res precej izgubila na pomenu. Prešernova cesta je tretjega reda ter tako osnovno sredstvo Cestnega podjetja v Kranju. Komunalno podjetje na Jesenicah ima pri Cestnem podjetju redno naročilnico za posipanje in krpanje lukenj na teh cestah. Zaradi bodočnosti te ceste se asfaltiranje ne izplača več in bi trenutno zadostovala samo omenjena vzdrževalna dela. Tudi ta dela pa ne opravljajo zadovoljivo in je zaradi tega cesta tako slaba. Z dograditvijo podvoza bodo prebivalci tega območja preusmerjeni po novi cesti in bo tako, vsaj kar se tiče njih, problem rešen. Računamo, da bo podvoz narejen do konca poletja. Po tem bo Prešernovo cesto uporabljal le še »Gradis«, ki jo bo moral tudi s svojimi sredstvi vzdrževati. Vzhodni del Prešernove ceste, od »Hermana« do Ceste Železarjev, pa vzdržuje Komunalno podjetje Jesenice.

Žičnica in gostinska podjetja

VPRAŠANJE — V svetu je praksa, da so žičnice in gostinska podjetja pod skupno upravo. To koristil obem dejavnostim. Pri nas to ni uveljavljeno. Zanima me, ali bo takšna situacija ostala tudi v bodoče?

ODGOVOR: Na vprašanje je odgovoril Karel Frančeskin, načelnik oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini Jesenice: »Ločena dejavnost žičnic od gostinstva, kar zadeva upravljanje, kot je to v praksi do zdaj, nedvomno povzroča vrsto težav tako enim kot drugim.

Vendar se je to v zadnjem letu pri nas zadovoljivo uredilo, saj oboji tesno sodelujejo med seboj, ker so spoznali, da drugače ne gre. Delovni čas na žičnicah se ureja po sporazumu z gostinci.

Prav zanesljivo bodo žičnice v perspektivi prešle pod upravo gostincev, če hočemo le-te bolje izkoristiti, ker same niso in nikoli ne bodo rentabilne.

Pri tem odgovoru moramo dodati, da sta obe dejavnosti tako tesno povezani, da za sedaj še ni mogoče govoriti o združevanju. V interesu obeh podjetij (gostinskega in uprave žičnice) je, da privabljata goste na določeno turistično točko. Ko govorimo o združevanju ene z drugo dejavnostjo, je potrebno gledati na to, da ni oškodovano nobeno podjetje. V kolikor bi gostinske objekte priključili žičnicam, obstaja možnost, da se gostinstvo zanemari zaradi tega, ker bi bilo vezano izključno na čas, ko ima žičnica najboljše pogoje za svoje delovanje. V drugem primeru pa je potrebno premisliti ali bi bila gostinska podjetja sploh zainteresirana za gradnjo novih žičnic? V nekaterih krajih se kažejo potrebe po združevanju, a drugod ni osnove za takšno združitev. Od posameznih občin, odnosno podjetij, je odvisno, če se bodo pričela združevati v tem smislu. Takšno eventualno združevanje mora biti na strogi ekonomski osnovi in je zato ta problem odvisen le od samih interesentov ter

je zato lahko odgovoril tudi na to vprašanje: »Glede priprav na svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, ki bo v marcu leta 1966 pri nas (v Ljubljani, Zagrebu, Jesenicah in morda tudi v Celju) nismo v skrbeh. Tako po športni kot turistični strani je storjeno vse, kar smatramo da je potrebno in primerno za tako prireditev. Toda vse te priprave so izključno odvisne od tega ali bomo uspeli zgraditi streho nad drsališčem, ne toliko zaradi časa, ki nam preostane, bolj če že ne v celoti, je odvisno vse to od sredstev. Zavodu za vzdrževanje športnih igrišč ter gradbenemu odboru se je do zdaj posrečilo zbrati 100 milijonov, od tega so več kot 85 milijonov prispevali delavci Železarne in drugih kolektivov od svojih plač tako, da so v ta namen žrtvovali eno ali dve dnevni plači. Zdj pa bi potrebovali še približno 200 milijonov din kredita. S temi sredstvi, kot zatrjuje gradbeni odbor, pa bi že lahko zrasla streha, brez katere v marcu kot je to predvideno, zaradi okoliščin (prah, saje, premajhni kompresorji) ne bo mogoče obdržati ledu in zato tudi ne tega prvenstva pri nas.

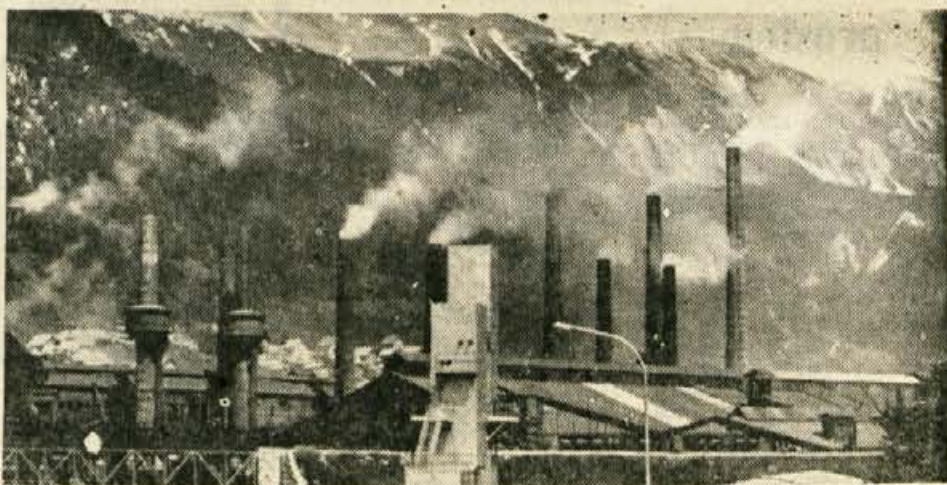
O vsem tem so organizatorji na Jesenicah že pred časom obvestili glavni organiza-

Jeseniški prah

VPRAŠANJE — Zaradi prahu, ki se dviga od Železarne, so dobile Jesenice že ime »rdeče mesto«. Poleg tega tudi odpadna voda iz Železarne zastruplja v rekah ribji zarod. Kaj misli Železarna narediti za izboljšanje ozračja in zaščito vode?

ODGOVOR — V imenu jeseniške Železarne je odgovoril tehnični direktor Bogo Homovec: »Rdeči prah nastaja pri praženju in sušenju železnih rud in pri žilavljenju jekla s kisikom. Namesto pražilnih peči smo pričeli graditi moderno aglomeracijo, ki bo imela vse odgovarjajoče odpraševalne naprave. S tem bodo imeli odpadni plini dopustno koncentracijo prahu. Obstoječe pražilne peči bomo ustavili. Na elektro pečeh bo prah odstranjen v teku enega leta, v Siemens-Martinovih pečeh pa šele potem, ko bo zamenjan proces s kislkovim konvertorjem, ki bo imel čistilne naprave. Rok za odpravo prahu je predviden od dveh do treh let.

Odpadne vode so onesnažene predvsem zaradi generatorjev, ki bodo v jeseniškem delu železarne ukinjeni še letos, v valjarnah na Javorniku pa šele potem, ko bo priključena železarna na veleniški

Dim in saje nad Jesenicami — kdaj bo tega konec?

ga ni mogoče posplošiti, ker bi tako prišlo do združevanja le zaradi imena in ne zaradi ugodnih ekonomskih računov.

Svetovno prvenstvo v hokeju

VPRAŠANJE — Bliža se svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. Pred nami je mesec julij. Ali ne smatrate, da je za priprave na Jesenicah premalo narejenega? Kakšni so načrti?

ODGOVOR — Karel Frančeskin je tudi član odbora za organizacijo svetovnega prvenstva v hokeju na ledu ter

cijski odbor v Ljubljani.

Drug problem je ureditev samih Jesenic. Za takšno veliko športno manifestacijo bi predstavljalo največji problem ureditev podvoza, ki pa je že v gradnji. Ker se računa, da bo podvoz narejen do konca poletja, ni bojzani, da ne bi pričakali prvenstva dobro pripravljeno. Seveda je potrebno še enkrat dodati, če bodo zagotovljena sredstva za streho na drsališču. Gradbeni odbor je zelo agilen in računa, da mu bo uspelo narediti to veliko delo, če bo naletel vsaj na malo razumevanja. Ker je razumevanja za to na Jesenicah dovolj, so prepričani, da bodo uspeli.

plin. Računamo, da bo to predvidoma v treh letih, v kolikor bo gradnja potekala s predvidenim tempom. Čiščenje visokopečnih odpadk se že vrši v Doorovih čistilnicah, ki so bili zgrajeni lani in je preostanek onesnaženja v zadovoljivih merah.

Jeseničani so se lahko že večkrat prepričali, da Železarna misli in dela tako kot je všeč njim — njihovim delavcem. Z urejevanjem teh problemov se ukvarjajo že dalj časa. Veliko so že izboljšali in veliko naredili za boljše življenje delavcev in vseh Jeseničanov.

Priredil: P. Colnar

„Prešernovci,“ so se vrnili

Pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja se je v ponedeljek vrnil z uspešnega osemnedevnega gostovanja po Nizozemski. Bil je gost moškega pevskega zbora iz Brumssuma, njegovo gostovanje pa je pripravil g. Jochan

Scholtes, ki je kot velik prijatelj Jugoslavije utrl pot na Nizozemsko že več našim skupinam.

»Prešernovci« zatrjujejo, da še niso doživeli tako prisrčnih sprejemov in izrazov navdušenosti hvaležnih poslušal-

cev. Vseskozi jih je spremljala zavest, da imamo Jugoslovani na Nizozemskem svoje velike prijatelje. To so občutili tako na koncertih kot pri družinah — gostiteljicah, pri uradnih sprejemih in slučajnih srečanjih ter pri slovesu, ki je bilo polno izrazov največje naklonjenosti.

Prvo prijetno presenečenje so Kranjčanom pripravili v nedeljo, 20. junija, v Brumssumu, kjer so zbor sprejeli in pozdravili predstavniki mestnega sveta in tamkajšnji pevci. V pozdrav so zapeli več pesmi, med drugim tudi jugoslovansko himno. Naslednjega dne je bil zboru v čast sprejem pri županu g. Wim Quintu. »Prešernovci« so se

s svojim dirigentom Petrom Liparjem oddolžili s krajšim koncertom, na katerem so prvič doživeli naklonjenost nizozemskih poslušalcev.

V torek je imel zbor iz Kranja kar dva koncerta za šolsko mladino, snemanje za nizozemski radio in svečani koncert, ki so mu prisostvovali predstavniki nizozemskega političnega in kulturnega življenja ter predstavniki naše države na Nizozemskem. Na vseh koncertih so poslušalci z navdušenim ploskanjem zahtevali od zbora, da je ponavljal in dodajal nove pesmi, časopisni kritiki pa niso štediti s pohvalami in izjavami, da je to najboljši pevski zbor, kar so jih doslej

slišali.

Naslednje dni so si pevci ogledali največjo nizozemsko kemično industrijo v Geelenu, ki zaposluje 20 tisoč delavcev in največjo trgovsko hišo Vroom und Dreesman Haagu, ki pripada firmi s 2 tisoč zaposlenimi. Obkrajat so izvedli krajša koncerta. V Skip op Geul so se srečali z zborom, ki je bil maja v Kranju, v turističnem centru Valkenburg pa so bili gostje tamkajšnjega župana. Med drugim so imeli koncert tudi na sprejemu na našem posla- ništvu, poslovljni koncert pa je bil na vrtu župana g. Wima Quinta, ki je zboru izkazal posebno čast s tega, da ga je povabil v svojo vilo.

Nadaljevanje s 1. strani

Žive naj vsi narodi

Spričo tako častnega deleža naše literature na kongresu in tako očitne povezave P. E. N. kluba na Prešernove človečanske in demokratične ideje, kar ne moremo mimo trditve angleškega zgodovinarja Taylorja: »da so prav pesniki ustvarili narode, ki so se po l. 1848 pojavili na odru zgodovine«. Prešernove »Pozcije« so res za vse čase veljavna legitimacija, da je slovenska umetniška beseda resničen delec obče človeške kulture.

Doživljali smo mračne čase, ko je tiho Prešernovo pesem zaglušil bučni Koseski s svo-

jim ropotanjem, ko so veljale solzave rodoljubne himne več, kot Francetove čuteče pesmi o neuslišani ljubezni — a vendar je Prešernova umetnost, ker je pač bila prava in resnična, tlela v podzavesti slovenskih ljudi, učenih in preprostih, da so bili le pošteti, celih sto let.

Pred petindvajsetimi leti pa je Prešeren vstal kot ptič Feniks iz ognja, slovensko narodnoosvobodilno gibanje je spregovorilo prav s Prešernovimi besedami: da je manj strašna noč v črne zemlje krili, kot so sužni dnovi pod svetlim soncem; da bomo našli pot do tja, kjer prosti volili si bomo vero in postave; da naj žive vsi narodi, ki hrepene po dnevu, ko bo prepir iz sveta pregnan, ko bo sosed le prijateljski mejak; in da naj žive dokaj dni vsi, ki v srcu dobro mislijo!

Tako nam prihaja v misel in srce, vedno znova in znova, da je prav osvobodilno gibanje postalo dosleden izvrševalec Prešernove umetniške, kulturne in politične oporoke.

In sedaj je še blejski kongres P. E. N. kluba v znamenju Prešernovega načela o ljubezni med narodi. Srečni in ponosni smo zato, da imamo v teh dneh toliko naprednih književnikov tolikih narodnosti v gosteh na Gorenjskem.

Izrekamo jim dobrodošlico in zahvalo za obisk.

Č. Z.

Književniki v muzeju na prostem

Organizacijski odbor 33. kongresa PEN kluba in škojeloški muzej pripravljata piknik na vrtu muzeja na gradu v Škofji Loki. Udeleženci kongresa na Bledu bodo v prijetnem domačem okolju preživeli nedeljsko popoldne 4. julija. Postregli jih bodo fantje in dekleta v narodnih nošah iz Stare Loke, mojster Ivačič pa bo pripravil najboljše slovenske narodne jedi. Da bo vzdušje čimbolj domače, bosta pred Škoparjevo bajto kleklali dve čipkarici iz Želznikov.

Največja ovira - čas

V začetku tega meseca bosta v Festivalni dvorani na Bledu razstavljala svoja dela Tone Logonder in Ive Subic. Do skupne razstave je prišlo

zaradi podobne problematike, ki jo obravnavata v delih. Pred otvoritvijo razstave smo obiskali v ateljeju v škojeloškem gradu akademskega ki-

parja Toneta Logondra.

»Stalno sem zaposlen na osemletnih šolah v Gorenjski vasi in Poljanah. Verjetno je prav to okolje največ vplivalo na mene in mi tako dala glavno motiviko za moja dela. Kmečko življenje mi je znano in me vedno znova privlačuje.«

»Rodil sem se v Pionu, leta 1932, diplomiral sem leta 1961 na Akademiji za upodobljeno umetnost v Ljubljani. Živim v Škofji Loki. Zadovoljen sem s poklicem.«

»Poleg svoje motivike se ukvarjam tudi z deli po naročilu. Tudi ta dela me umetniško polno angažirajo. Največje preglavice pri teh delih mi dela čas, saj naročniki često postavljajo zelo kratke roke, ki jih je težko izpolniti pri vsaki umetniški obdelavi.«

»Kot vidite imam svoj atelje v Loškem muzeju. Pripravljam dela za blejsko razstavo. Z akademskim slikarjem Ivom Subicem se ujemava v motiviki in bo našina razstava predstavljala zaključeno celoto, odnosno bežen pogled na naše kmečko življenje.«

»V Poljanski in Selški dolini je zelo razširjeno čipkarstvo. Tudi mene privlači ta motiv. Morda so na odločitev za to delo vplivali moji učenci, saj se jih veliko ukvarja z njim.«

Se dosti nam je povedal simpatični kipar. Posebno se je raznel ob svojem delu »Klepetulje«, za katerega je dobil motiv v sami Loki. Ze iz pregleda njegovih del smo se prepričali, da bo razstava na Bledu polna ljubezni in idiličnosti domačega življenja.

P. Colnar

Obisk v juniju

Škojeloški muzej je v juniju obiskalo 52 skupin z 2049 obiskovalci in 1043 posameznikov. Med obiskovalci je bilo 40 tujcev.

Tone Logonder v svojem ateljeju na gradu v Loki. »Čipkarica« je zadnje delo, ki ga pripravlja za blejsko razstavo

Naše zbirke v rokah velikih književnikov

Misel, da smo organizatorji letošnjega zasedanja PEN prav predstavniki tako majhne literature kot je jugoslovanska, vsekakor ni nepomembna. Prav v tem se namreč kaže osnovna ideja organizacije, ki v mednarodnem svetu ščiti in popularizira prav male književnosti. Da je to res, je vsekakor dokaz tudi letošnje zasedanje, ki je bilo zaupano Jugoslovanom.

Vsekakor se bodo organizatorji potrudili, da bodo poleg gostoljubnosti nudili udeležencem tudi kulturne dobrine naših umetnikov. Prav zdaj se nam nudi enkratna možnost,

da prodremo čimdlje z našimi deli.

Na Bledu so že odprti najrazličnejše razstave, ki prikazujejo kulturno življenje naših narodov. Na gradu je odprta razstava o začetkih slovenske književnosti od Trubarja naprej, v festivalni dvorani so razstavljena dela tujih udeležencev, ki so bila prevedena tudi pri nas itd.

Vsak udeleženec pa bo prejel iz rok organizatorjev tudi lično opremljena, prav v tem času prevedena dela naših ustvarjalcev v francoščino in angleščino. V angleščini je izšla zbirka slovenskih pesni-

kov »Slovene poets of to-day«, ki jo je uredil lektor ljubljanske univerze Mac Kinnon. V njej najdeš znana imena vseh mlajših predstavnikov slovenske lirike: Bor, Koček, Vodnik, Kačičeva, Levce, Kosmač, Krakar, Minatti, Menart, Pavček, Zlobec, Škerljeva, Kovič, Zajec, Vegri, Tauser itd.

V francoščini je izšla zbirka slovenskih pripovednih del, kjer so zastopani Bevk, Ingolič, Kosmač, B. Zupančič idr. Poleg tega bodo dobili tudi reprezentativni prerez sodobne literature, kjer so zastopani poleg Nobelovega nagradjenca Ive Andriča, še Krleža

in drugi predstavniki jugoslovanskih predstavnikov. Prav v teh dneh pa je izšla pri založbi Seghers še zbirka Srečka Kosoveca (v francoščini). Zbirko je ob sodelovanju slovenskih prevajalcev uredil Marc Alyn.

Vse to sicer ni veliko, vendar nekaj, ki bo prispevalo, da se bo tudi tujina seznanila z našimi deli. Vsekakor pa bo velikega pomena tudi udeležba naših ustvarjalcev v razpravah, kjer se bodo seznanili s problemi in izkušnjami tujih velikih umetnikov in s svojimi doprinesi k še večjemu pomenu, ki naj jo ima literatura v današnjem svetu.

Obljuba dela dolg

Ze lansko leto nam je bilo obljubljeni, da bo podjetje Transturist iz Skofje Loke organiziralo prevoz šolskih otrok iz Bukovšice v Skofjo Loko. Obljuba je bila sicer izpolnjena, vendar je vozil avtobus samo en teden. Ker je bila cesta preozka in zaradi poledice v zimskem času nevarna, je bilo rečeno, da bo spet pričel voziti spomladi, ko bo cesta kopna. Toda z obljubo ni bilo nič. Izgovarjali so se na slab Seveljski

most. Tako sedaj otroci pešačijo po celo uro in še več do Seveljske postaje, ki je na odprtem polju, brez kakršne-koli klopi in zavetja.

Neka učenka se je pred kratkim informirala pri podjetju Transturist, kdaj bo začel voziti avtobus, vendar je dobila odgovor: »Saj ste sami krivi, da ne vozite.«

Zanima nas, kje je vzrok, da ne ugodijo naši prošnji.

Prizadeti iz Bukovšice

Premiera operete v Škofji Loki

Glasbena šola v Skofji Loki je imela v režiji Jožeta AUDICA prvo predstavo operete »Melodije srca«. Predstave se je udeležil tudi avtor Janko Gregorc. Več o uspelem delu bomo poročali v sredo.

P. C.

Vršič prevozen

Dvakrat smo poročali, da cesta preko Vršiča še ni prevozna. Navadno jo vsako leto uredijo za 1. maj, letos pa zaradi izredno velikih snežnih padavin to doslej ni bilo mogoče. Na cesti so bile namreč ogromne, več metrov debele mase steptanega snega, katerih ni bilo mogoče odstraniti. Zato so morali čakati, da se je snežna plast, zaradi topljenja znižala in ni več nevarnosti, da bi zgornji ostanki snega zasuli cesto. Tako je v ponedeljek, 28. junija, Košir Andreju, vodji cestarjev, uspelo z vsesalno

napravo prebiti sneg in ga odstraniti s ceste. Zato je pot preko Vršiča od tega dne dalje odprta.

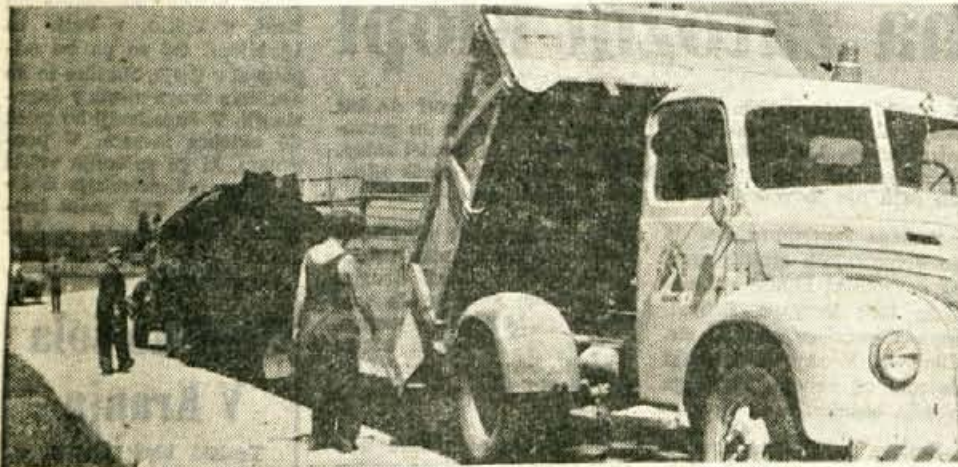
Prošnji so ugodili

Pred kratkim smo poročali, da vlak št. 919, ki prihaja na Jesenice ob 17.10 in vlak 918 ki odpelje z Jesenic ob 18.20 ne ustavljata na Kočni. To je bilo zelo nerodno za tiste, ki so zaposleni v obratih Zelezarne na Javorniku, ker so se morali z vlakom ali avtobusom voziti preko Jesenic do kraja zaposlilive. Prizadeti so naredili vlogo na Zelezniško transportno podjetje Nova Gorica, ki je prošnji ugodilo. Oba vlaka bosta pričela v kratkem ustavljati na tem postajališču. Čakajo samo še na obvestilo Skupnosti železniških podjetij o popravku voznega reda.

Posvet predsednikov in sekretarjev SZDL

Kranj, 2. julija — Jutri bo v prostorih Občinske skupščine na Kranju posvetovanje predsednikov in sekretarjev gorenjskih občinskih odborov SZDL. Na posvetovanju, ki ga sklicuje Glavni odbor SZDL Slovenije, bodo razpravljali o aktualnih gospodarskih vprašanjih, pripravah na občinske konference SZDL in republiški ter zvezni kongres Socialistične zveze.

Predvideno je, da bodo občinske konference SZDL letos v novembru ali decembru, republiški kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije pa marca prihodnjega leta. — A. ZALAR

Cesto od Brda do Britofa preko Predoselj so prevlekli z zaščitno asfaltno plastjo. Bil je že skrajni čas, ker bi sicer spodnji ustroj začel razpadati. Skoda le, da ni denarja za podoba dela na nekaterih drugih cestah

BODICE

Z Marjano sva se namenila na dopust, zato verjetno ne bom tako redno dopisoval kot svoje čase. Ne zamerite — pa tudi ne veselite se prazgodaj!

● Ko sva se pripravljala na pot proti Loki in naprej po dolini v Baško grapo, sva sklenila, da bova najinega »fička« pustila kar lepo doma, ker bova sicer brez njega prišla nazaj. Ne vem ali zato ne zakrpamo cest, da pospešujemo razvoj nerazvitih področij, kajti tovarna amortizerjev v Travniku ima gotovo dela čez glavo. Da bi ne bilo denarja, ne verjamem. Za popravilo avtobusov, kamionov in vse ostale družbene (tiste z rdečo tablico!) motorizacije pa bojda denar imamo!

● Ta preteča vročina se pravzaprav nič ne sklada z zamrznjenim »stanjem« naših vrlih cen. Zato menda ta zmrzal niti ne drži več povsem. Celo ne pri sladoledu. Ko sem prejšnji teden motovilil po Gorenjskem, sem ga jedel po kaj različnih cenah. Pravijo, da je k ceni všteta pač različna amortizacija za izdelovalne naprave, jaz pa mislim, da včasih vstejejo še kaj, ali pa se pri računanju za kake dva prsta zmotijo.

● Če smo že pri vročini, potem spet ne vem, od kod taka potrošniška mrzlica.

Zadnjič sem srečal v Stražišču znanca, ki se je otovorjen kot mula potil pod vrečo sladkorja, moke in kanto olja. Pa ni bil iz Stražišča. Ne! Menil je, da v ilegali pač bolj brez greha nakupuje, tako kot tisti, ki so se pod gore vozili k birmi, ker so se bali, da bi jim kdo lahko sicer očital, da eno govore, drugo pa delajo.

● No, pa glavno je, da sploh kaj delajo. Nekateri namreč nič ne delajo. Kdo pa bi v tej vročini mislil na delo, čeprav so dopusti ponekod preklicani. Ker pa povprečno mora le obveljati prava mera, grem kljub temu na dopust in vam dopustniško kličem

Na svidenje, Bodičar!

Nova aktiva Zveze mladine

Občinski komite Zveze mladine v Kranju je pred kratkim ustanovil aktiva ZM v podjetju Avtopromet Gorenjske in v tovarni ušnja Standard. V obeh delovnih organizacijah sta pred leti že obstajala aktiva ZM, vendar kasneje zaradi slabega kadrovanja v vodstvu organizacije, prenehala z delom.

Pobudo za ponovno ustanovitev obeh aktivov ZM, v katerih je okrog 120 mladincev, so dali mladinci in osnovne organizacije ZK obeh delovnih organizacij. — A. Z.

Ves Bohinj išče ženico ki je izginila

Bohinj, 2. julija — Ves Bohinj je že od nedelje vzemirjen in išče 90-letno Terezijo Zbontar iz Bohinjske Bistrice, ki je v soboto popoldne odšla neznanu kam. Tri dni se je nadaljevalo množično iskanje, v katerem je sodelovalo več kot sto domačinov. V pomoč je prišla tudi GRS iz Radovljice in celo specialno dresirani psi z Jesenic. Vendar še do danes ženice niso našli. Načrtno so pretaknili vse tolmune v vodi Bistrice in Savi Bohinj-

ki, vse košenice, njive in grmovje po bližnjih hribih, toda brez uspeha. Imenovana je bila že dokaj opešanega razuma in ni prvič, da je odšla z doma. Vendar tokrat verjetno zadnjič. — K. M.

Posebna zanimivost

V zadnjih letih loško področje vse bolj pridobiva na turističnem pomenu. Zal se pri odpecu ceste v Kranj prične namesto prava snjivas. Ne vemo ali jo ne popravijo zaradi tega, ker je zabavno gledati poskakovanje avtomobilov, zato ker je morda v okolici premalo prahu ali pa zato, ker se Skofjo Loko želi izločiti in ohraniti idiličnost pokrajine nedotaknjeno. Še majhna zanimivost: na loški strani je označeno, da so poškodbe na razdalji 9 km, a na žabniški — 3 km.

V sredo okoli pol treh popoldne je pričel goret na železniški postaji v Kranju tovorni vagon, v katerem so bili čevlji tovarne Peko iz Tržiča. Pošiljka, 6000 parov čevljev, je bila namenjena za izvoz, do požara pa je prišlo že med vožnjo od Tržiča do Kranja. Uničene je bilo približno polovico pošiljke. Zakaj je požar nastal še ne vedo. To bo skušala ugotoviti posebna komisija. Skoda je precejšnja.

Vsaka dan več nesreč

V zadnjih treh dneh se je pripetilo na gorenjskih cestah 25 prometnih nesreč. Največkrat je bila vzrok nesreče nepredvidnost voznikov ali pešcev. Pri nesrečah je bilo večje število ljudi težje ali lažje poškodovanih. Materialna škoda pa znaša okoli osem milijonov dinarjev.

ZAPELJAL S CESTISČA

Voznik Franc Medic je vozil iz Skofje Loke proti Ratečam. Ko je pripeljal v vas Godešič se je srečeval s konjsko vprego. Zaradi tega je zapeljal močno v desno stran. Ker pa je cesta precej debela in ima visok rob je vozilo potegnilo izven ceste. Tako je drselo približno 20 metrov, zatem pa se prevrnilo. Materialna škoda znaša okoli pol milijona dinarjev.

ŠTIRIMILIJONSKA SKODA

Po cesti Gorje—Pokljuka je J. Petrič vozil tovorni avtomobil s prikolico, ki je bil naložen z lesom. Približno 80 metrov pred kilometrirskim kamnom št. 5 so mu iznenada odpovedale zavore pri priklopi tovornjaka. Ta je pričela pritiskati v tovornjak in ga zanašati. Zaradi tega je vozilo dobljvalo vedno večjo hitrost. Na ostrem ovinku je prikolico zaneslo v levo, pod cesto, za seboj pa je potegnila tudi tovornjak.

Sofer je pri nesreči dobil lažje telesne poškodbe, materialna škoda pa znaša okoli štiri milijone dinarjev.

ZAVORE SO MU ODPOVEDALE

Voznik tovornega avtomobila KR 31-28 je peljal izpred »Stare pošte« po Koroški cesti v smer »Beksel«.

Pred gimnazijo je moral zaradi zapore ceste zaustaviti

POŠKODBE NA CESTI — SKODA ZA TURIZEM

vozi. Za njim je pripeljal voznik dostavnega avtomobila LJ 414-65. Ker so mu odpovedale zavore se je zaletel v tovorni avtomobil. Materialna škoda znaša okoli 200 tisoč dinarjev. — J. JARC

Dr. Cholewa na zatožni klopi

V torek se je pričela v Ljubljani obravnava proti dr. Ani Mariji Cholewa. Obtožnica jo bremeni zahrbtnega in grozovitega uboja Jožeta Derganca. Senat sodišča je sprejel sklep, da se javnost izključi v času, ko bo govora o intimnih odnosih med njo in pokojnim Jožetom Dergancem.

Osmega septembra lani je po dolgotrajnih mukah umrl na nevrološki kliniki v Ljubljani Jože Derganc. Zahrbtnega umora so osumili dr. Cholewo. V skrajšani obliki dajemo tri verzije, ki jih je podala obtoženka.

Sestega novembra lani so jo zaradi tega aretirali. Drugi dan je v pritožbi proti uvedbi preiskovalnega postopka izjavila: »Jožeta nisem zastrupila, niti nimam pojma, kje bi zaužil strup.« Sestajstega decembra je na zaslišanju izjavila: »Res sem mu dvakrat primešala v hrano strup. Nisem ga imela namenjena umoriti, marveč samo postarati. Zvedela sem za neko žensko, ki se hoče vriniti med naju... S skrbjo in nego v času bolezni sem ga hotela še bolj navezati nase...« Dvajsetega februarja letos pa je napisala dve pismi, naslov-

Na svoji veliki turneji po Jugoslaviji se bo veliki bolgarski cirkus »Sofija« ustavil tudi v Kranju. V njem nastopajo svetovno znani artisti, nosilci številnih državnih in mednarodnih nagrad.

Pred prihodom v Jugoslavijo so gostovali že skoraj v vseh evropskih državah.

Cirkus bo nastopal v Kranju, in sicer v Savskem logu v ponedeljek, torek in v sredo. Prvi dan bo ob 20. uri premiera, v torek in sredo pa bosta po dve predstavi, in sicer ob 17.30 in 20. uri zvečer.

Pred prihodom v Kranj je cirkus »Sofija« gostoval ves mesec v Zagrebu, zatem na Reki, v Splitu, v Pulju in Ljubljani. Od tu pa bo odpotoval v Celje, Maribor in še nekatera druga mesta v Jugoslaviji. V Jugoslaviji bo ostal do oktobra meseca. V programu, ki ga spremlja veliki orkester radiotelevizije Sofija, sodeluje tudi znani bolgarski komik Nenko. — J.J.

Teniška šola V Kranju

Teniški klub Triglav v Kranju bo izvedel v juliju teniško šolo, ki jo bo vodil njihov dolgoletni trener Artur Znidar.

Vpis v šolo bo od 3. julija dalje na teniških igriščih, in sicer vsak dan od 16. do 18. ure.

Cepprav je šola prvenstveno namenjena mladim igralcem, za katere so pravilni začetni udarci izredno važni, se vanjo lahko vpišejo tudi starejši ljubitelji tenisa. Šola bo trajala predvidoma 10 do 14 dni in bo brezplačna.

Nadalje je obtoženka izjavila: »Jože je segel po strupu zaradi preutrujenosti, ker mu disertacija ni tako uspela, kot si je želel. Razen tega naj bi bil razdvojen zaradi neke ženske, ki se je vrnila med naju. Ni mu bilo lahko prekiniti odnosov z menoj po daljšem skupnem življenju.«

Vendar se vsekoli v obravnavi lahko ugotavlja, da so njeni zagovori največkrat skoraj neverjetni. Te dni so zaslišali večje število prič, kar bo pripomoglo k boljši osvežitvi uboja Jožeta Derganca. Razprava se še nadaljuje. J. JARC

K I N O

Kranj »CENTER«

3. julija angleški film DO-STAVLJAVCI ob 18. in 20. uri, premiera amer. VV filma PET OSTRIZENK ob 22. uri
5. julija italij. barv. CS film RIMSKA SUZNJA ob 16. uri, amer. VV film PET OSTRIZENK ob 18. in 20. uri
6. julija amer. barv. VV film TARZANOVA NAJVEČJA PUSTOLOVSCINA ob 16. uri, amer. VV film PET OSTRIZENK ob 18. in 20. uri
7. julija franc. barv. CS film TRIJE MUSKETIRJI I. del ob 16. in 20. uri, ameriški VV film PET OSTRIZENK ob 18. uri
8. julija franc. barv. CS film TRIJE MUSKETIRJI II. del ob 16. uri, amer. film AVANTURE CISCO CIDA ob 18. in 20. uri

Kranj »STORZIC«

5. julija nemški film DEKLE S FLAMSKEGA ob 17. in 19. uri

4. julija angleški film DO-STAVLJAVCI ob 14., 18. in 20. uri, nemški film DEKLE S FLAMSKEGA ob 16. uri

5. julija italij. barv. CS film RIMSKA SUZNJA ob 18. in 20.10 uri

6. julija amer. barv. VV film TARZANOVA NAJVEČJA PUSTOLOVSCINA ob 18. in 20.10 uri

7. julija premiera danskega filma DVOBOJ ob 18. in 20.10 uri

8. julija danski film DVOBOJ ob 18. in 20.10 uri

Stražišče »SVOBODA«

3. julija danski film DVOBOJ ob 20. uri

4. julija angleški film DO-STAVLJAVCI ob 16. uri, nemški film DEKLE S FLAMSKEGA ob 18. in 20. uri

Cerkle »KRAVEC«

4. julija italij. barv. CS film RIMSKA SUZNJA ob 16. in 20. uri

Naklo

4. julija jug. CS film NEVESINJSKA PUSKA ob 19.30

Ljubno

3. julija amer. CS film APOKALIPTICNI JEZDECI ob 20.30 uri

Kropa

4. julija amer. barv. CS film POT V SREDIŠČE ZEMLJE ob 17. in 20. uri

Jesenice »RADIO«

3. do 4. julija amer. barvni film PTICI

5. julija francoski film AMBICIOZNA

6. do 7. julija švedski film OBRAZ VOJNE

8. julija nemški barvni film PETROGRAJSKE NOCI

9. julija jugoslovanski film IZDAJALEC

Jesenice »PLAVZ«

3. do 4. julija švedski film OBRAZ VOJNE

5. do 6. julija amer. barvni film PTICI

7. julija nemški barvni film PETROGRAJSKE NOCI

8. do 9. julija ruski film BITKA NA VOLGI

VATORE GIULIANO

7. julija amer. barv. film PTICI

Dovje-Mojstrana

3. julija italij. film SALVATORE GIULIANO

4. julija franc. film NE-PREDVIDENO

8. julija amer. barv. film PTICI

Koroška Bela

3. julija ruski film BITKA NA VOLGI

4. julija amer. CS film ZMAGOVALCI

5. julija šved. film OBRAZ VOJNE

Kranjska gora

3. julija amer. CS film ZMAGOVALCI

4. julija ruski film BITKA NA VOLGI

8. julija šved. film OBRAZ VOJNE

Podnart

3. julija jug. film SASA ob 20. uri

4. julija jug. film SASA ob 17. uri

4. julija italij. španski barv. film MADAM SAN GENES ob 19. uri

5. julija italij. špan. barv. film MADAM SAN GENES ob 18. uri

8. julija nemški film TAJNI ARHIV NA ELBI ob 20. uri

Radovljica

3. julija amer. barv. CS film NA ZENE BOM MISLIL JAZ ob 20. uri

3. julija italij. špan. barv. CS film MADAM SAN GENES ob 18. uri

4. julija amer. barv. CS film NA ZENE BOM MISLIL JAZ ob 16. in 20. uri

4. julija jug. film IZLET ZA MOSKE ob 18. uri

6. julija nemški film TAJNI ARHIV NA ELBI ob 20. uri

7. julija nemški film TAJNI ARHIV NA ELBI ob 18. in 20. uri

8. julija italij. barv. CS film NORMANI ob 20. uri

9. julija amer. barv. CS film GARSONJERA ZA STIRI ob 20. uri

GLAS

PRAZNOVANJA DNEVA BORCA

Za letošnji praznik 4. Julij — dan borca bodo poleg največje prireditve na Gorenjskem, to je na Zirovskem vrhu, še nekatere druge prireditve, ki jih organizirajo tovarne ali pa občinski odbori ZB v sklopu s krajevnimi skupnostmi.

Prva tovrstna prireditev bo v Dražgošah v Selški dolini. Organizira jo aktiv ZB podjetja »Iskra«. Tu bodo proslavljali 20-letnico osvoboditve in 20-letnico podjetja »Iskra«. Tu se bodo sešli nekdanji borci, organizirali bodo kulturni program, katerega bodo izvedli učenci osnovne šole v Dražgošah ter pevski zbor dr. France Prešeren iz Kranja. Vse tiste, ki nameravajo obiskati to proslavo obveščamo, da bo cesta od Rudnega do Dražgoš in v obratni smeri dovoljena samo za enosmerno vožnjo, in sicer od 7. do 9. in od 18. do 20. ure.

Druga večja proslava na Gorenjskem pa bo na Planini nad Zirovnico. Tu organizirata prireditev Krajevna skup-

nost Zirovnica ter občinski odbor ZB Jesenice. To prireditev so vključili v krajevni praznik, ki ga praznujejo 28. junija do 4. julija. Ob devetih dopoldne bo zbor vseh borcev Cankarjevega bataljona in tudi drugih borcev, in sicer pred gostilno »Pod Stolom«. Zatem pa bo na Glencih nad Breznico tovariško srečanje. — J. J.

Varstvo otrok na Jesenicah

Le delno urejeno

Za varstvo otrok na Jesenicah in bližnji okolici skrbe štiri varstvene ustanove. Največja je dom igre in dela »Julke Pibernik«, ki ima na terenu Sava prostora za 125 varovancev in 35 v vrtcu Podmežaklja, nad katerim ima patronat. Drugi po velikosti je dom igre in dela »Angele Očepek«, ki ima kapaciteto le za 90 otrok. Tu je največje pomanjkanje prostora, saj je bilo letos v varstvu 105 otrok. Pododdelek na Hrušici, kjer je bilo to leto 32 varovancev je pripojen

ustanovi na Plavžu. V vrtcu »Cilke Zupančič« na Koroški Beli so tudi še težave s prostorom, saj so imeli 10 otrok več kot pa je predvidena zmogljivost. Dobravski vrtec »Ivanke Krničar« ima prostora za 25 varovancev in prav toliko so jih tudi letos imeli v varstvu. Po ugotovljenih podatkih je bilo v preteklem letu v varstvenih ustanovah le 5 odstotkov vseh otrok.

Glede na to bo treba varstvu otrok na Jesenicah in njegovi okolici posvetiti še več pozornosti. — B. B.

Vreme

Vremenska napoved za danes in prihodnje dni:
Dopoldne pretežno jasno, popoldne povečana oblačnost in zvečer nevihte. V naslednjih dneh bo prevladovalo še naprej sončno vreme.

Danes so nebesa!

Sedela je na klopci pred hišo in nisem si mogel misliti, da je prav to ona — Marija Likozarjeva, ki jo bo vsej okolici Predoselj poznajo kot prijazno mamco. Če vedno zravnano, na-

smejano in razpoloženo. Tudi razni partizanski obveščevalci, ki jim je nosila zaupne podatke k Begunjam, na Kokrico, Lom in drugam, bi jo verjetno ne spoznali. Čas prinese svoje. Tudi tisti, ki jim je takrat nosila klobase, tobak in suho sadje v »gošo« se je morda ne spominjajo.

»Prav danes imam 90 let.«, je dejala ponosno, ko smo se posedli okrog nje. Z občutkom spoštovanja in iskrenih želja smo ji segli v roko.

Za trenutek sem se zamislil. Spomnil sem se pripovedovanja o njenem siromašnem in nesrečnem življenju z mnogimi otroci, brez kruha, o njenih vseh treh sinovih partizanih in še zlasti o Mihju, obveščevalcu Kokrškega odreda, ki se je vrnil ranjen in ga je zaman negovala, da bi mu rešila življenje. Njegova smrt jo je hudo prizadejala. Toda ni se zagrenila. Postala je

še vnetejša sekretarka AFŽ in aktivistka v mnogih organizacijah in še danes skoraj ni zbora volivcev, zlasti pa ne partizanske prireditve, da bi Marija ne prišla.

»Kaj si želite ob današnjem jubileju« sem jo vprašal, ko sem se otreseel spominov.

Zamahnila je z rokami. Potem pa je dejala:

»Danes so nebesa! Nobe-nemu ni hudo. Tudi jaz sem srečna. Nič mi ne manjka. Včasih je bilo težko. Ne le zame, večina nas je bilo revnih brez kruha, plašcev in čevljev. Danes tega nihče niti ne verjame. Pustimo,« in zamahnila je z roko.

Taka je Marija. A takih, skromnih, tihih mamic, nekdanjih borcev in aktivistov, ki so v naši revoluciji pred dvema desetletji videli edino rešitev in zato tudi spoštujejo in cenijo spremembe in napredek, takih je mnogo. In na vse te sem mislil, ko sem ob odhodu stisnil Mariji roko.

K. MAKUČ

Zavod za zdravstveno varstvo

ČAKA NA ODLOČITEV

Gorenjske občine bodo razpravljale o tem, ali so za higijensko epidemiološko službo ali ne

Predstavniki petih gorenjskih občin in zavoda za zdravstveno varstvo Kranj so pred dnevi govorili o možnostih za delovanje zavoda v prihodnje. Zavod je namreč v zelo težkem finančnem položaju, saj mu sredstva občin in obeh zavodov za socialno zavarovanje ne zadoščajo niti za životarjenje, kaj šele za potrebno dejavnost.

Lani, ko je pri financiranju sodeloval še okraj, je zavod dobil na prebivalca Gorenjske 152 dinarjev, letos pa se je ta vsota kljub nekoliko višjim dotacijam občin zmanjšala na 122 dinarjev. Občina Kranj je prispevala 7 milijonov, Skofja Loka je obljubila 3,5 milijona, Radovljica 2,5, Tržič 1,5 in Jesenice

2,60 milijona dinarjev, kar je od 100 do 137 dinarjev na občana.

Občine bodo še v tem mesecu izbirale med dvema možnostima: poiskati za zavod več denarja ali pa dopustiti, da zmanjša svojo dejavnost ali celo preneha z delom.

Iz omenjenega razgovora je bilo mogoče razbrati, da občine prečenjujejo higijensko stanje svojih območij. Zal Gorenjska v tem pogledu celo zaostaja za nekaterimi drugimi področji naše republike. Gosta naseljenost prinaša s seboj vrsto problemov (zaradi neurejenega odvajanja odpadkov, zaradi slabe preskrbe z mesom, nehigijenskega ravnanja z mlekom in preobremenjenih starih vodovodov ter podobnega), turistični značaj krajev pa zahteva večjo pozornost higijensko epidemiološke službe kot kjerkoli drugje. Tako so lani ekipe zavoda s hitrim in učinkovitim ukrepanjem zaježile širjenje epidemije črevesnih bolezni na jeseniškem in radovljiškem področju, pred kratkim so se z istim problemom spoprijele v Cerkljah, kjer je zaradi velikih nalivov površinska voda vdrla v vodnjake, prav sedaj pa se s podobnimi nalogami srečujejo v Tržiču in Skofji Loki.

Predstavniki občin so sicer zatrjevali, da so obveščeni o

dobrem delu zavoda, vendar so izražali več pomislekov. Kot pri mnogih drugih medobčinskih službah, je tudi tu prišla do izraza domneva, da zavod največ dela za občino, v kateri ima sedež, drugje pa zanemarljivo. S tem je seveda neločljivo povezana tudi ugotovitev, da se matična občina čuti tudi najbolj odgovorno za službo, čeprav je medobčinska, ostale pa nanjo tega se zavod za zdravstveno varstvo stalno srečuje z velikim nezaupanjem do svojega dela, ker občine nimajo možnosti, da bi preverile smotrnost koriščenja svojih sredstev, preventivno delo pa je tako ali tako ni mogoče sproti ocenjevati.

Zaradi takih in podobnih vzrokov so navzoči podprli predlog, ki ga proučujejo na sekretariatu za zdravstvo SRS in predvideva zbiranje in razdeljevanje sredstev za to dejavnost pri republiškem skladu. Dosedanji način namreč povzroča, da vodniki zdravstveni delavci večino svojega časa na škodo strokovnih nalog prebijajo pri molodovanju za denar. Skupno financiranje pa bi omogočilo tudi preverjanje in vklajevanje delovnih programov ter njihovo kontrolo.

Jutri na Golico

Golica je bila že od nekdaj zelo znana turistična točka. Z nje je lep razgled po vsej Gorenjski, vidi pa se tudi večji del Koroške. Na vrh se lahko pride le z obmejnimi dovoljenjem. Za nedeljo, 4. julija pa je Planinsko društvo z Jesenic organiziralo skupen izlet. Vsi udeleženci se bodo ta dan zbrali ob 7. uri zjutraj pred domom pod Golico, od koder bodo skupno odšli na to lepo razgledno točko v Karavankah.

B. B.

RAZPRODAJA

Krajevna skupnost Plavž, Jesenice obvešča vse interese, da zaradi ukinitve čevljarskega servisa objavlja

razprodajo

raznih osnovnih sredstev in raznega drugega

čevljarskega materiala in orodja,

in sicer dne 9. VII. 1965, to je v petek od 16. ure dalje.

Ogled prodaji namenjenih predmetov bo v sredo, 7., in četrtek, 8. VII. 1965 od 16. do 18. ure v prostorih bivšega čevljarskega servisa na cesti Maršala Tita št. 43, Jesenice, to je dva dni pred samo končno prodajo.

GLAS

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Stane Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Telefoni: redakcija 28-35, 20-52, uprava in tiskarna 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letno 1300, mesečno 110 dinarjev. Cena posameznih števil: sreda 20, sobota 30 din. Mali oglasi za naročnike 30, za nenaročnike 40 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.